

Zalán Tibor

Papírváros-szilánkok

(Részlet egy lassúdad regényből)

ha pedig a szíved állt meg hirtelen, akkor nem csak a nő gondolatait nem vagy képes felidézni, ami amúgy se nagyon képzelhető el, de miért is ne, egy mégist megérne az ellenőrizhetetlen igen, de mindez csak fikció, amíg a magadét sem tudod felidézni, egy halott nem tud gondolatok után nyomozni, emlékezni meg végképp nem képes, márpedig te változatlanul a kövezeten fekszel hanyatt, kiterítve, semmi jele annak, hogy lélegeznél, mert nem látszik, hogy le-fel mozogna a mellkasod, és ahogy így elnéznéd magadat, és választanod lehetne a hirtelen halálnemek közül, legelőbb talán a szíved jutna az eszedbe, és csak azután az agyad, hogy miért, azt feltehetőleg nem tudnád megválaszolni, de hát, senki sem kérhetné, hogy indokold meg, talán, mert a szív, mint metafora, mégiscsak az érzéshez, leginkább a szerelemhez köthető, te pedig érzékeny ember voltál világ életedben, vagy inkább érzéki, amíg ember voltál, s azóta, mióta már nem, vagy csak alig vagy ember, a szíved egy öklömnyi sima izomzattá soványodott benned, így, vagy sehogy sem gondolsz rá, s bármilyen furcsa, most épp ezzel az öklömnyi sima izomzattal van dolgod, amelyik dolgozik, mint állat, a nélkül, hogy erről tudomásod lenne, vagy valami érzeted, de hát az embernek a szervei működéséről akkor van tudomása, támad létezésük felismerése, ha valami zavar támad a betöltött funkciójukban, és fájdalom vagy rosszullett kíséri a zavarukat, de most nem szimpla zavarról van szó, ha a szíved vágott földhöz, hanem komolyabbról, mondjuk, egy rendes szívinfarktusról, vagy nevezzük nevén, szívrohamról, ami akkor következik be, ha valamely okból — például a koszorúerek belső falán kialakult plakkok, az eret elzáró vagy szűkítő véralvadékok következtében — zavar áll be a szívizom vérellátásában és emiatt a szívburkok falát képező izomzat egy része elhal. Az infarktus többnyire a bal kamrai szívizom elülső (anterior) vagy alsó (inferior) részét éri, de létrejöhet hátsó (poszterior) infarktus is. A még potenciálisan életképes szívizomzat csaknem fele az azt ellátó koszorúér elzáródását követően egy órán belül, körülbelül kétharmada 3 órán belül visszafordíthatatlan károsodást szenved, ami szörnyű lesz majd, főleg, ha három órán keresztül fogsz mozdulatlanul heverni a kövezeten, és nem vagy még meghalva, s most élesednek azok az olvasmányok, amelyeket órákon keresztül olvastál különféle orvosi könyvekben a szívinfarktusról, amikor még féltél tőle, hogy elkap, és idő előtt kivon a forgalomból, mert az az életforma, amit már akkor is éltél, igen kedvezett ennek a betegségfajtának, és a pusztulásmitosod megjelenésével, annak beteljesítési szándékával és eddig megélt periódusával sem éppen a szívedet óvtad, s bár a cigarettát letetted, elsősorban, mert sok pénzt vitt volna el abból a kevésből, amennyi időről időre a rendelkezésedre állt, a piát megsokszorozódott mennyiségben s a legsilányabb minőségben a helyére léptetted, és ez utóbbi, a noném vodka és pálinka, vagy a kannás bor, tehát a sokféle naponta bevitt műanyagszármazék

---

Zalán Tibor 1954, Szolnok. József-Attila és Babérkoszorú-díjas díjas költő, író, dramaturg. Legutóbbi kötete: *Ruhatárban felejtett kabátok*, Fekete Sas Kiadó, 2019.

véghezvihette a maga rombolását az ereidben és a szívedben, nem beszélve a májadról, a gyomrodrol és a hasnyálmirigyedről, ugyanakkor nem vagy elhízva, azt végképp nem lehet elmondani rólad, egy koncentrációs tábori filmhez gond nélkül elmehetnél statisztálni éhező fogolynak, vagy egyikének azon mezteleneknek, akiket a gödörbe dózerolás előtt összedobáltak a barakkok melletti süket tisztásokon, keszekusza, irgalmatlan dombokat képezve ott a szétdobált, húsát vesztett végtagokból és kifehéredett csont-testekből, a vérnyomásodat időtlen idők óta nem mérték meg, sem a vérsírszintedet, a koleszterinedet talán még soha nem életedben, ahogy orvosnál sem voltál emberemlékezet óta, kezdetben csak tréfálkoztál azzal, hogy aki orvoshoz megy, az előbb-utóbb meg is betegszik, meg hogyan is menjen orvoshoz az, akinek nincs orvoshoz járó ruhája, s bár boltba járó ruhád sem volt, mielőtt a fekete nő a lepkéivel meg nem érkezett, és fel nem borította valójában nem létező ruhatáradat a halott hozott ruháival

ha élsz, és képes vagy rá, hogy kívülről szemléld magadat, el kell gondolkodnod azon, mitől keletkezhettek azok a plakkok a koszorúereid belső falán, azok a zacskószerű micsodák, azok az ereket elzáró vagy szűkítő véralvadékok, amelyek miatt elhalhatott a szívizomzatod része, és ebben az állapotodban képes vagy rá, hogy ne az életmódod következményeiként tekints rájuk, úgymint az évtizedekig tartó dohányzó korszakod, amikor elment a napi másfél-két doboz meztlábás szimfónia, a sok légbe eresztett mimimido, rerereti, s ezt annál is hajlamosabb vagy elhinni, mert a bagós korszakodnak vége, persze, nem holmi egészségügyi szempontokat figyelembe véve, úgymint a nevetségesen hangzó, és tartalmánál még a hangzásában is nevetségesebb, hosszú élet, mert mi sem elkeserítőbb, mint a hosszú élet, ki a lófasz akarja tolokocsiban végezni, magatehetetlenül, maga alá hugyozva-vizelve, hogy aztán a gyerekei tegyék tisztába, küszködve az undorral és a szeméremmel, hogy a tulajdon szülei szemérméről kell letörölgetni a húgy- és szarfoltokat, az meg már csak hab a tortán, ha e közben megőrződik elméjének az élessége, de az már nem Kant vagy Kierkegaard felé tájékozódik, nem Shelley nyugati szelén hagyja magát röptetni, hanem a pusztuló testben megmaradt személyiséget próbálja meg visszaépíteni az elromlott, szétrohadó test szintjére, úgymint kiiktatni a szemérmét és méltóságot, egyáltalán, az emberi tartás kötelező kategorikus imperativusainak a felkiáltó jeleit eltüntetni, s helyükre legfeljebb a tűnődés, lemondás és az önfeladás fáradt három pontját odapötyögtetni, dehogyan is akar ő hosszú életet, persze, az se teljesen normális, amit egy huszoneves költő verseskötetében olvasott huszonevesen, én huszonnyolc évesen meg akarok halni, mert miért éppen huszonnyolc évesen, talán Petőfi halt meg huszonnyolc éves korában, próbálnál meg visszaemlékezni hajdani tanulmányaidra, ha nem lennél halott, és ezt a gondolatmenetet képes lennél így, vagy ehhez hasonlóan, végigvinni, és mit jelent egy fiatal ember haláljövendölésében az akarás, a sors semmiképpen nem ismeri el az emberi akaratot, ebből következően szarik arra, hogy az ember mit akar, huszonnyolc évesen meghalni, vagy százhuszonnyolc évesen a világ legöregebb embereként baszni még a szellemi frissességétől és testi konzerválódottságától behalni hajlamos fiatal csajokat, a sors kaszál, na, az a halál, aki kaszál, a sorsnak szele van, ennek a kettőnek az összekeverése némi demenciát sejtet, de nem hiszem, hogy ennyire belemélyednél az önsorsrontás mentegetésének a tárgykörébe, a lényeg, hogy leszoktál a bagóról, elsősorban anyagi okokból, hogy a kevésből minél több jusson piára, melynek mennyiségi emelése és minőségi

legyalázása végül is a sors kicselezésére kellett irányuljon, ezzel máris eljutottál a másik lehetséges okhoz, de mégse, mert nem emlékszel olyasmire, hogy a infarktus kiváltó okai között szerepelt volna az alkoholizmus, az alkoholisták tehát, szemben a dohányosokkal, sose halnak meg, röhögsz fel, de már nem ezen, mert eszedbe jut egy valóban megnevezett ok, a mozgásszegény életforma, és hát, ha valakinek, neked valóban mozgásszegény volt az életformád az utóbbi, általad meghatározhatatlan ideje tartó időszakban, de ezen nincs semmi röhögni való, azon annál inkább, hogy az jut az eszedbe, hogy mivel mindig részeg voltál, a mozgásod is lelassult, olykor-olykor már mozgásnak is csak nehezen lehetett nevezni, és összmozgásodként, ha az ágytól ajtóig, ajtótól ágyig tartó rövid el- és visszajutást nem számítjuk komolyabb elmozdulásnak, sem a forgolódást a nap huszonhárom órájában az ágyadon alva vagy álmatlanul, mindössze annyi könnyvelhető el, hogy elvánszorogtál a boltba vodkáért vagy pálinkáért, mikor melyik volt leértékelve, meg egy darab kenyérért, és onnan visszavonszolótól az ajtódig, ami távolságban majdhogynem mérhetetlen, erőfeszítésben azonban annál inkább, mert minden lépés nehezedre esett, tehát a leglassabban raktad egymás után a lábaidat, lépésnek nem, legfeljebb csak csoszogásnak lehet ezt nevezni, s mint olyan, feltétlenül mozgásszegény életformához vezet, mint azt már számba vetted, nem vagy elhízva, nincs koleszterinszinted, hiszen nem mérted soha, nem vagy cukros, mert mitől lennél, intézed el egyetlen legyintéssel, az is lehet, hogy nem a szíved vert le földre, de hogy mi, arról ráérsz később gondolkodni, döntöd el, feltéve, hogy van módod eldönteni, élsz és nem haltál meg

a koszorúerek belső falán kialakuló plakkokon kezdte tehát gondolkodni, hogy mitől alakulhattak ki, ha gyakorlatilag minden kiváltó ok kizárható az életedben az egyetlen, kicsit elviccelődött mozgásszegény életformát kivéve ebből, s hajlamosságot mutatsz arra, hogy ha kint nincsenek, akkor belül keresd az okokat, és nem tartod kizártnak, hogy ezek a plakkok lelki okokból is kialakulhattak nálad, és ha ilyesmire gondolnál, az nagyon feldobna még a jelenlegi állapotodban is, mert ki tudnád közvetíteni a felelősséget a külvilág felé, mert a lelki okok, nyavalyák elsősorban külső tényezők hatására alakulnak ki az emberben, nagy megrázkódtatások, értelmezhetetlen történetek, feldolgozhatatlan események hatására, és persze nem kell feltétlenül fene nagy dolgokra gondolni itt, ahogy lehet is, természetesen, ütés a szívre, jut eszedbe a helyes szó, ütés a szívre, ízelgeted a kétségtelenül jól hangzó hiányos mondatot, a szívre pedig tényleg csak kívülről lehet ütni, és az ilyen magyarázatok során természetesen azonnal fölcseréli a metaforikus jelentést a fizikai létben elhelyezkedés, a bal bordaívек védelmében rejtőző izomcsomóról lesz hirtelen szó, amire lehet ütést mérni, de ez a legritkábban halálos vagy tartósan kárt okozó, inkább a borda törik el előbb, mint hogy a szívhez eljusson a csapás, s ha már a halálnál tartasz, rögtön le is szögezed, hogy a halál lehet ilyen plakkot okozó ütés a szívre, természetesen más halálára gondolsz, vagy mások halálára, s ha egészen konkrét akarsz lenni, a téged körülvevő halálokra, mert az valóban nehezen túlélhető ütés, ha valaki pár éven belül elveszíti a legfontosabb hozzátartozóit

hosszú idő elteltével
először apa ment el
inas kemény kis ember volt
sokszor ült a naplementében
szívta a cigarettáját és túl bámult a kerteken
nem volt rajta egyetlen gramm zsír sem
igaz meg sem állt egész nap
olyan ember volt
akiben nem volt bántó meglátni
senkinek sem a fiatalságát
sem az övét sem a magáét
apa mindig elől ment
neki kellett tehát elmennie legelőbb
úgy képzelted akkor is énekelt
amikor találkozott a halállal
vagy együtt énekeltek
valami lakodalmas dalt
és muzsikus cigányok kísérték őket
a Súki zajos bandája
apa ingére a halál feltűzte a vőfélyszalagot
a hosszú fehér szalagnak csak kezdete volt
apa vállán az egyik vég volt a kezdet
de elfejtett a szalagnak
másik véget szabni a halál
úgy látszik csak apa végével volt elfoglalva
neki kellett kiszabnia a véget
hát kiszabta rendesen
és sokáig mentek így mentek danolva
apa és a halál
apa hosszú fehér csíkot húzott maga után
ami talán még a világhoz kötötte
vagy ami éppen hogy eloldotta a világtól
soha nem tudtad elképzelni
hogyan apa meghal egyszer
és apa meghalt egyszer
egy hajnalon kint találták az udvaron
a korán munkába indulók
ők vették észre és felkiabáltak benneteket
valaki fekszik a hideg hajnali esőben
az udvar fűvén

felsőtestével kilógva az esőre
 a betonjárdáról
 kihűlt ez volt a halotti bizonyítványában
 meg koponyaalapi törése is volt
 ezt megállapították a kórházban
 ahová meghalni beszállították
 a fején nem volt sapka pedig apa
 sapka nélkül soha nem ment ki a lakásból
 ha most kiment nyilván oka volt rá
 de az is megfordult a fejedben
 hogy nem önként
 önszántából ment ki apa az esőre
 hanem valaki vagy valakik
 kicsalták oda vagy kivitték
 és ezek a valakik vagy ez a valaki
 agyonverte
 valami rettenetes ütést mérve a koponyájára
 és ekkor sajnáltad
 hogy nem ismerted apát
 és sokáig nem tudtad elnyomni
 magadban a gondolatot
 hogy apát megölték vagy valaki megölte
 bár kinek lett volna oka megölni őt
 mindenki szerette és ő is szeretett
 mindenkit
 csakhogy épp e miatt ölhatték meg
 ha megölték
 mert az emberek egy bizonyos szint fölött
 nem képesek elviselni a szeretetet sem
 akárcsak a bánatot vagy
 a túlságosan erős megrázkódtatását az örömmek
 vagy a jóságnak
 apa szegény volt
 akár a templom egere
 nem tudhatták tehát kirabolni
 és anya sem tudott arról hogy ellensége lenne
 persze a faluban már régóta rebesgették
 hogy különös alakok járnak az éjszakában
 és kés van az övükben
 és sál takarja a fél arcukat

de te csak neveltél ezeken a mendemondákon
egészen addig neveltél míg apát
egy hajnalon a korán munkába indulók
a járda betonjáról az esőre
fél testével kilógva találták
és felkiabáltak benneteket
anya volt csak otthon
de az ilyen kiabálás egy messzi ország
elegáns szállodájában is felébresztett
meghallottad a kiabálást
ott lehet hogy dél volt már
de az is lehet hogy csak este
de nagy ütést éreztél a szíveden
mintha valaki kalapáccsal csapott volna rá
és a bordák nem fogtak fel semmit az ütésből
apát hallottad énekelni pedig csak
egy indiai film zenéjét felejtetted benne
a lejátszóban
és valahogy tudtad
pontosan tudtad
megérezted
hogy apa meghalt
nem tudni hogy honnan
mert nem volt beteg
nem volt kövér
és nem ivott annyit mint te
és nem cigarettázott annyit mint te
és nem baszta szakmányban a csajokat mint te
és nem ült hétszámra egy fotelban mint te
rendkívül fontos és értelmes képet vágva
mint te
hanem egyfolytában mozgott járt
hol a kertben dolgozott
hol a ház körül matatott
etette az állatokat
csirkéket kacsákat ellátott két disznót
és még nyulai is voltak
de lehet hogy azok már csak
a gyermekkorodból kerültek bele az emlékezésbe
de az is lehet hogy utólag emlékszel így

erre meg arra is hogy te meghallottad
 amikor fellármázták anyát a koránkelők
 és neked is voltak olyan érzéseid
 neked szól a lárma
 ahogy egészen sokáig neked szólt a harang
 és apáért szólt minden harang
 és apáért volt minden harang
 amikor hazaértél
 már kint volt a ravatalozóban a teste
 soha nem láttad viszont apát
 mert nem nézted meg halálában
 és amikor először kezdted érezni
 hogy kopnak az emlékek
 és mind távolabbi emberre mutatnak rá
 azok a fényképek amelyeken ő van
 akkor ijedtél meg nagyon és akkor
 méretett ki a szívedre az első nagy ütést

egy plakkot ekkor kaphattál

ő szép ember volt
 a bátyád aki másodiknak ment el
 szép szál és erős és teljes életre termett
 ha valakire lehet ilyesmit mondani
 aki mindössze ötvenhárom évet élt
 és úgy halt meg hogy megette a rák
 és te végignéztél ahogy eszi zabálja a szép férfit
 a szép férfi szép testét a rák
 ahogy lerágja az arcáról a vonásokat a
 hússal együtt a rák
 ahogy elveszik a válla
 és a csontjaira visszaszárad a hús
 amit a rák a nedves anyagból meghagyott
 csíkos pizsamában járt fel-alá
 a lakásban
 és már akkor is egész nap csíkos pizsamában volt
 amikor még nem volt erőtlen fogoly
 a lakásban
 amikor még lemehetett volna
 és megbámulhatta volna a csajok hosszú combját

és a könnyű blúzok alatt táncoló rakoncátlan kis
meztelen melleket
már nem volt jó de még
olyan emberformájú ember volt
amikor azzal fordult hozzád
tudok még baszni
és olyan mozdulatot tett mintha
hozzád akarna bújni
amitől megrémültél
mert közöttetek valahogy soha nem működött
ez a bújás vagy micsoda
ami más testvérek esetében ez természetes
de nem sértődött meg
önkéntelen elhúzóadásod miatt
még tudok monda
mint akinek vallania kell
fejét felszegve szinte megátalkodottan
de amikor elélvezek
tehát amikor a végére érek
és elélvezek
annyira fáj hogy majd beszarok
annyira fáj
és már nem merek elélvezni
sem
meg fogok halni vonta le ebből a következtetést
már tudható volt
hogy nem fog sokáig tartani amikor
elkezdett beszélni erről
gyomorrákom van baszd meg
tudod hogy gyomorrákom van
de nem ez fog megölni hanem az áttét
a tüdőmön
a tüdőm fog megölni
és félrehajtotta csontvázzá aszott fejét
és behányt a kis piros vándlingba
amelyet ekkor már mindig a vállán cipelt
ha elhagyta az ágyát
hogy azonnal bele tudjon hányni ha megivott
egy pohár folyadékot
mert darabostápot már

nem volt képes magához venni
 már nem állt meg benne semmi
 akkor a rák már szinte csak magát
 zabálhatta benne
 de az agyát nem érhetette el
 mert az tiszta maradt a haláláig
 de nem jobb-e az ha az agy robban szét
 előbb
 és nem kíséri végig a test méltatlan
 elpusztulását
 olyan vagyok mint a teknősbéka
 mutatott a csontváz testéből
 természetellenesen elődudorodó pocakjára
 olyan vagyok mint az a teknősbéka
 akinek tévedésből a hasára nőtt a háta
 ha hasra fekszem hintáztatni tudom magamat
 de te tudtad hogy már nem fekszik hasra
 hogy hintáztassa magát
 mert örült fájdalmak jártak a hasában
 és amikor egy reggelen megláttad
 hanyatt feküdni az ágyban
 mellén összekulcsolt ujjai között
 a templomi olvasó folyondárjával
 s a gyertyával
 amelyről azt lehetett hinni
 ő tartja pedig az a kéz már nem tartott
 semmit
 egészen pontosan azt a kezet már csak
 a semmi tartotta
 úgy érezted megkönnyebbülsz
 és valamiért az jutott az eszedbe
 hogy a bátyád is nyilván megkönnyebbült
 hogy már nem kell cipelnie magával
 mindenhova a kis piros vájdlingot

és egy plakkot ekkor kaphattál

nem tudod anya mikor kezdett el inni
 de ő volt a harmadik
 nem emlékeztél arra hogy gyerekkorodban ivott volna

később sem
egyszer csak ivott mintha kezdet nélkül
és mindenki kész ténynek tekintette hogy iszik
nem kommentálta senki
és nem is kért számon rajta senki semmit
apa aki erős piás volt egy idő után a nyomába sem lépett
bírt mint egy igásló
és olyan munkásnak is tűnt fel az ivása
mintha roppant terheket kellene magára vennie
azzal hogy iszik
és magára vette ezeket
nem zugivó nem volt de úgy ivott ahogy élt
észrevétlenül és mellékmondatokban
soha nem jobb vagy rosszabb borokat
hanem mindig csak rosszakat
és egyre többet a rosszabból
és mintha ezektől
a savanyú boroktól megsavanyodott volna a bőre
már nem illata volt a bőrének hanem valami különös kipárolgása
mintha az alkohol gőze szivárgott volna fel a pórusaiból
és párolgott volna szét
nem volt kellemetlen a közelében lenni
de nem volt kellemes a közelében sem
egyre agresszív volt amikor ivott
és komikus amikor kötözködés közben összeakadt a nyelve
sokat tűnődött azon apád miért nem lép közbe
mert soha nem szólt bele az ivászatába
előttetek meg főleg nem
még akkor sem amikor már kezdett szétcsúszni
és szétcsúszni kezdett körülötte minden
amit elvileg neki kellett volna összetartania
talán lelki-furdalása volt vele szemben
bár te nem tudhattad hogy miért
talán csalta talán nem anyát
anya biztosan nem őt
apád halála után szabadult el a pokol
amikor hazaköltöztél
hogy ne legyen annyira egyedül
és akár a szekrényből a csontvázak
mindenhonnan boros üvegek

műanyag flaskák kerültek elő
és ivott és csak ivott és csak ivott
és már eldugdosta előled a borokat
de te megtaláltad és kiöntötted őket a lefolyóba
de soha nem találtál meg mindent
csak így lehetett hogy estéről estére lerészegedett
és már nem tudott beszélni
és az is előfordult hogy elesett
de nem érezted hogy mekkora baj van
mert nem tudtad hogy szinte már nem is eszik
és összeaszott és ráncos lett a feje
és ha nem ivott már akkor is bizonytalanul mozgott
mint aki rosszul lát
és nagyra puffadt föl a hasa
mintha túl az ötvenen terhes lenne
és amikor beszállították a kórházba
akkor te csak múló rosszulétre gyanakodtál
és te lettél rosszul amikor közölték veled
hogy anyának előrehaladott májzsugora van
amikor a máj már nem dagad tovább
hanem összeesik
és nem sok időbe telt hogy ismét a ravatalozó
fehér kis bódéjában ácsorogtál anya koporsója mellett
és hallgattad a rohadt Per Gyntből Åse rohadt gyászdalát
mint nem sokkal előtte apa temetésekor
és csak akkor jutott eszedbe amikor már mindenki
elment és egyedül maradtál a sírnál
hogy az akinek se apja se anyja nincs az árva

és egy plakkot ekkor kaphattál

már nem éltetek együtt
azóta már nem él
azóta már régen
más férfiakat engedett az ágyába
de még nem váltatok el
és hogy emiatt-e vagy egészen másért
ezt vagy nem tudtad vagy nem merted
tisztázni magadban vagy magaddal
nem tudtad nem hozzád tartozóként kezelni
kiszerezni az életedből

úgy tekinteni rá mint egy
potenciális idegenből idegen idegenné vált valakire
akihez volt ugyan valaha közöd
de már nincs és nem lehet
és az idő nagy érzelem-radírja
majd biztosan kitörli életed
sokszor gyűrött és elkoszlott lapjairól
a kedves körvonalait
a kedves szelíd szokatlanul mély hangját
és a kedves valaha a füledbe lehelt
szerelmes mondatait
azt már végképp nem tudtad megérteni
miért kell valakinek huszonnyolc évesen meghalnia
anya és apa után mennie
akik bár fiatalon haltak meg
mégsem a felnőttkor és a lehetséges életük küszöbén
ezt sem megérteni nem tudtad sem elfogadni
nem mintha a halált el lehetne valaha is fogadnia az élőnek
a halál természetellenes életmegnyilvánulás
és képtelen vagy elfelejteni azt a képet
örökre úgy ivódott be az emlékezetedbe
hogy magadat is látod ahogy ülsz a betegágya szélén
valami szutyok vidéki kórházban
és a szeméből ömlő könnyeket bámulod
nem akarok meghalni nyöszörög gyenge hangon
aztán eltűnnek a könnyek és megélnékül
és ellened is nagy bűnt követtem el
mondja váratlanul
de te intesz nem akarod hogy elmondja
én el akarom mondani próbál meg felemelkedni
mert én meg fogok halni és azt akarom hogy tudd
de nem sikerül felemelkednie és amikor te
a segítségére sietnél visszalöki a kezedet
jó lesz így pihegi
nekünk nem lett gyerekünk mondja kis idő után
tudom nem lett
mert nekünk nem lehetett gyerekünk
tudom nem lehetett
ezt hitettem el veled
miért nem volt igaz lepődsz meg

egy szó sem volt igaz belőle
 és te hallgatsz mert nem tudod
 mit lehet vagy mit kell ilyenkor válaszolni
 amikor először elvettem
 mit jelent az hogy először hökkensz meg
 akkor még fiatalnak gondoltam magunkat hozzá
 az abortuszhoz nem gondoltad fiatalnak magadat
 ahhoz is de még élni akartam és
 látod nekem lett igazam mert még így sem volt
 elég időm a földön hogy kitáncoljam magamat
 ne beszélj így
 de volt egy második abortuszom is
 második
 második
 hogy nem vettem észre
 ti férfiak semmit sem vesztek észre abból
 ami nekünk fontos
 és körülöttetek történi
 nem érdekel miért a második
 nem érdekel ahogy az első sem érdekelt
 úgy volt hogy akkor már nem szerettelek
 miért nem szerettél
 mert bolond voltam
 de miért nem hagyta meg nekem
 legalább ezt a második gyereket
 mert nem a tiéd volt és úgy akartam eljönni
 tőled hogy ne hagyjalak hazugságban
 úgysem hagyta volna nálam a gyereket
 úgysem ezt jól érzed úgysem
 ha úgysem akkor már mindegy is
 de még hazudtam mást is neked
 mi mást és mennyi mást
 csak egy nagy hazugságom volt
 amiről nemsokára isten előtt kell elszámolnom
 nem fogsz meghalni
 te is tudod hogy igen én meg fogok halni
 de nagyon jó hogy most eljöttél meglátogatni
 sok lehetőséged már úgysem lett volna több
 nem akarom ezt sem hallani
 nem mondom többet de hallgass meg

meghallgatlak
és próbálj meg hinni nekem
hinni fogok
tudod a haldoklók már nem szoktak hazudni
tudom és hallgatlak
nem hazudnak mert már nem érdemes
igen tudom hogy nem hazudnak
el kell neked mondjam azt de most már úgylis mindegy
semmi sem mindegy soha
a sohát nekem kell hamarosan megismernem
te ne használj ilyen szavakat
valamit mondani akartál
igen hogy hazudtam amikor azt mondtam
hogy nem szeretlek és azért hagylak el
ha szerettél miért hagytál el
mert téged le lehet szeretni de nem lehet
együtt élni veled megfojtottál magad alá szorítottál
még az ágyban is és nekem szabadságra volt vágyam
nem arra hogy beilleszkedjem egy jobban-rosszabbul
működő gépezetbe amelyik a házasságunk volt
és arra vágytam hogy táncolni mehessek minden este
és hogy ne kötelességből imádják a testemet a férfiak
veled egy idő után semmivel sem éreztem többet
az ágyban mintha magamat simogattam volna
sőt még annyit se mint amikor távollétedben maszturbáltam
hogy akkor jussak a gyönyörhöz amikor szükségem van rá
és amikor lekurváltál akkor igazad volt
azért is nem vágtalak pofán pedig akkor még lett volna
hozzá erőm mert igazad volt azért nem
baszni akartam idegen férfiakkal akik belém fröcskölték
az ismeretlenségüket és úgy bántak a testemmel
mint egy megoldásra váró tárgyjal forró rejtvénnel
mert az igazán mácsó férfiaknak nem az a fontos hogy elsüljön
a faszuk hanem az hogy kielégüljön alattuk a ribanc
mert annak a tehetetlen vergődése a gyönyör kínjai között
a férfiasságuk tükörképe és ne vágj ilyen képet
te jó voltál az ágyban vagy inkább úgy mondom korrekt
mindig kívártad hogy elmenjek és csak azután sültél el bennem
de én már nem bírtam ezt a kiszámítottságot ebben sem
meg abban sem hogy nem kaptál el a konyhában

főzés közben vagy a fürdőszobában a habok között
 belépéskor az előszobában
 tornászás közben a szőnyegen
 napozás közben az erkélyen
 csak az ágyban csak abban a kurva ágyban
 az ágy csak arra jó látod amire én használom most
 párnák közt halni meg és folytatta a megáradt panaszbeszédet
 és nekem kellett megkérdeznem megforduljak-e
 vagy hasra feküdjem
 vagy elég ha csak hanyatt szétvetett lábbal viselem
 a lökődéseidet és hallgatom a jajgatásodat
 vacsora közben akartalak leszopni a vendéglői asztal
 földig érő terítője alá bújva
 vagy otthon amikor a vendégeinkkel tréfálkozol kényszeredetten
 és liftben és áruházi ruhásfogasok között
 és ezt adták meg a férfiak hogy ott kaptak el ahol értek
 és kapkodtak és a testem minden zugát belakták
 és nem tusoltak le a kósza baszások előtt
 csak belém jöttek és nem kellett várniuk a kielégülésemre
 mert már a dolog kezdésekor olyan izgalomba jöttem
 és úgy elkezdtem nedvesedni
 mintha a magzatvizem folyt volna el
 ne fintorogj és nyugodtan mondd hogy kurva vagyok
 de én valahogy megéreztem hogy nekem sietnem kell
 ha táncolni akarok és a táncok után felhevülten
 megnyitni valaki előtt a testemet a sötét park
 valamelyik padján vagy bokrai közt vagy a fűvén
 mondd csak hogy kurva vagyok nekem már mindegy
 csak azt akartam hogy tudd úgy mentem el tőled
 hogy szerettelek
 csak nem voltam képes elviselni az éghajlatodat
 és jó hogy elmondhattam mert el kellett mondanom
 ahogy azt is hogy úgy megyek el most
 hagyom itt ezt a kibaszott kurva életet
 hogy még mindig szeretlek és sajnálom
 hogy nem tudlak leszopni mert nincs erőm ülni
 és fulladok és akkora a hasam a víztől
 akár egy ötös ikerre várakozó szerencsés asszonyinak
 és most mit sírsz ne sírj nem vagy te nő
 állj fel ne ne csókolj meg indulj el az ajtó felé

ne fordulj és ne is integess
menj el innen hagyd itt ezt a világ kurváját
és kezd új életet
csinálj gyereket valaki olyannak aki meg is szüli neked
és fel is neveli nektek
és ne gyere ide többet
most már nem akarok semmit se tőled
és nem akarom hogy ide járj sajnálkozni
a gyerekünknek mondd meg hogy nagyon szerettem
ha kérdezi és soha ne hozd ki a síromhoz
megmondom motyogtad persze hogy megmondom
és az urnámat ne tartsd az ablakpárkányon
hanem dobd ki a picsába kiáltott utánad a feleséged
de nem biztos, hogy ezt még meghallottad

és egy plakkot ekkor is kaphattál

Nemes Anna: Szégyenteli